

gods det primære og transporten af chaufføren — passageren — det sekundære.

Befordring af køretøjer, der hovedsageligt er indrettet til at benyttes til godsbefordring, falder derfor udenfor bestemmelserne i dette kapitel, medmindre de i det enkelte tilfælde anvendes som personbiler. Også gods på lastbiler falder udenfor kapitlets bestemmelser. Det samme gælder passagerbusser, som ikke er ejet eller lejet af passagererne, men til hvilke disse alene har løst billet. Befordringer af lastbiler og busser og godset på dem, bortset fra passagerbagage, falder ind under de almindelige bestemmelser i sølovens befragtningskapitel, bl. a. med den konsekvens, at ansvarsbegrænsningen, jfr. den gældende § 122, stk. 2, er 1.800 kr. ialt for køretøj med eventuelt gods. Det må dog i denne forbindelse erindres, at dette beløb vil blive væsentlig forhøjet ved den samtidig med nærværende lovudkast foreslåede indarbejdelse af de såkaldte „Haag-Visby-regler“ i sølovens 5. kapitel.

Selv om køretøjer, der hovedsageligt er indrettet til at benyttes til godsbefordring samt busser, således falder udenfor bestemmelserne i dette kapitel, må chaufføren og eventuelle andre personer, der følger med køretøjet, herunder buspassagerer, være omfattet af bestemmelserne. Dette gælder også deres personlige bagage. Der er her tale om egentlig passager- og passagerbagagebefordring.

Til § 172.

Stk. 1. I overensstemmelse med den gældende sølovs § 71 og lovudkastets § 72 er det principielle udgangspunkt ifølge denne bestemmelse, at sølovens regler viger for aftale og sædvane. Dog kan de konventionsbestemte ansvarsregler ikke fraviges til skade for passageren, jfr. henvisningen til lovudkastets § 197. Dette svarer i et vist omfang til princippet i den gældende sølovs § 171, stk. 3.

De i *stk. 2* nævnte bestemmelser, der heller ikke kan fraviges til skade for passageren, omfatter bortfragterens eventuelle tilbageholdsret i rejsegods samt passagerens rettigheder, når skibet forsinkes eller opholdes, eller rejsen ikke påbegyndes eller afbrydes.

Til § 173.

Ifølge BK art. 1 d (1) 2 er genstande eller køretøjer undtaget fra konventionen, så-

fremt transporten er underkastet konvention om befordring af personer og rejsegods på jernbane.

Denne bestemmelse rejser visse spørgsmål i relation til D.S.B.'s færge drift dels for så vidt angår den nationale trafik, der er omfattet af statsbaneloven, dels for så vidt angår den internationale trafik, der er omfattet af den internationale konvention om befordring af personer og rejsegods på jernbaner, CIV. Konventionens princip er, at al passager- og bagagetransport til søs er underkastet dens regler, medmindre transporten er omfattet af jernbanekonventionen. Dette kan dog ikke udelukke, at der ved færgetransport, der ikke er omfattet af jernbanekonventionen, pålægges statsbanerne et strengere ansvar, end hvad der følger af konventionen, i tilfælde hvor skaden snarere har med jernbanedriften end med søfart at gøre.

Ifølge statsbanelov nr. 221 af 31. maj 1968 § 1 gælder denne lovs bestemmelser, herunder ansvarsbestemmelserne, for befordringer, der udelukkende sker over de af statsbanerne drevne jernbanestrækninger og færgeoverfarter. Loven indeholder bestemmelser om befordring af rejsegods samt fragt og ilgods, og i § 21 findes en særlig bestemmelse om befordring af køretøjer m. v. på færgeoverfarter. Jernbanen er ifølge § 41 objektivt ansvarlig for skade, der opstår ved helt eller delvis tab af godset eller ved beskadigelse af dette i tidsrummet fra dets modtagelse til befordring og indtil udlevering. Ansvarret bortfalder dog bl. a. ved egen skyld fra skadelidtes side, men bevisbyrden herfor påhviler jernbanen (§ 42). Endvidere er jernbanen fritaget for ansvar, hvis der er tale om en række nærmere beskrevne tilfælde (§ 41, stk. 3). Tilsvarende regler gælder ifølge § 21 i tillempet form for befordring af køretøjer m. v. på færgeoverfarter. Her er som særlig ansvarsfritagelse udover henvisningen til de ovennævnte bestemmelser i §§ 41 og 42 anført, at jernbanen er fritaget for ansvar, når skaden er en følge af den særlige risiko, der er forbundet med ombord- og ilandsætning under motorførers medvirken samt ved overførsel på åbent færgedæk (§ 21, stk. 3). Erstatningens størrelse er for skader på gods fastsat til maksimalt 100 kr. pr. kg, idet dog § 21, stk. 2, for køretøjer, der befordres på færgeover-